

Vuosikertomus 2021

Syömishäiriöliitto – SYLI

Sisällys

1.	Puheenjohtajan katsaus vuoteen 2021.....	3
2.	Syömishäiriöliitto vuonna 2021.....	6
3.	Valtakunnallinen tuki	8
	Puhelintuki.....	8
	Chat-tuki	8
	Muu verkkotuki.....	9
	Yleisöluennot.....	9
4.	Alueellinen tuki.....	9
	SYLI-keskus Kuopio.....	9
	SYLI-keskus Pohjois-Suomi.....	11
	SYLI-keskus Tampere.....	13
5.	Jäsenyhdistykset.....	14
	Vertaistuki	15
	Tuki jäsenyhdistyksille.....	15
6.	Valtakunnallinen vapaaehtoistyö	17
7.	Viestintä.....	18
	Verkkosivut.....	18
	Sosiaalinen media.....	18
	Viestinnän kampanjat ja muu viestinnän sisältö.....	19
	Medianäkyvyys ja haastattelut.....	20
	Esitteet, oppaat ja materiaalit.....	21
8.	Vaikuttamistoiminta.....	22
	Alueellinen vaikuttaminen	22
	Kannanotot ja mielipidekirjoitukset	23
	Eduskuntatyö.....	24
	Lausunnot.....	25
	Valtakunnallinen yhteistyö ja sidosryhmät.....	25
	Messut ja tapahtumat	26
	Pohjoismainen yhteistyö.....	26
9.	Ammattilaisten kouluttaminen	26
	Syömishäiriöpäivät	27
	RESET-hanke.....	28
10.	Kehittämistyö.....	28

Strategia vuosille 2021-2023	28
Hankesuunnittelu	28
11. Henkilöstö.....	28
Työhyvinvointi.....	29
12. Hallinto	29
13. Talous.....	30
Tuotot.....	30
Kulut.....	31

1. Puheenjohtajan katsaus vuoteen 2021

År 2021 ur ordförandens synvinkel

År 2021 blev inte det heller som många hade önskat. Pandemin vägrade ge med sig och restriktionerna hölls i kraft. Ätstörningsförbundet fortsatte delvis sin verksamhet på distans, men periodvis hade vi möjlighet att träffas i olika konstellationer och hålla dörrarna öppna.

Sivu | 3

Distansmöten och webinarier har blivit vardag och tillgängligheten på kunskap och möjligheter till globala samarbeten har förbättrats. Själv känner jag ändå en stor längtan till att kunna mötas på riktigt, så som vi brukade göra. För informationsutbyte är digitala lösningar effektiva, men när det kommer till att lära känna människor saknas nog någon dimension.

För ett och ett halvt år sedan skrev jag en bloggtext där jag lekte med tanken att en ätstörning kunde liknas vid ett virus. Idag pekar många studier tyvärr på att pandemin har varit mycket utmanande med tanke på ätstörning och därtill hörande utmaningar.

Andelen personer som söker ätstörningsvård har ökat och hos redan insjuknade har problematiken försvårats. Ätstörningar föds ofta ur en situation där stor osäkerhet råder och världen känns svår att greppa.

Forskning tyder starkt på att unga upplever sin livssituation mycket utmanande och svårhanterbar för tillfället. Många har känt sig ångestfyllda och nedstämda under de senaste åren, men återgången till ett mer normalt fungerande samhälle kommer inte automatiskt innebära en lösning. Det finns ett omfattande och mångfasetterat behov av service och stödtjänster som vi som samhälle behöver kunna bemöta.

Inom ätstörningsfältet väntar många intressanta utmaningar de kommande åren. En av de stora frågorna som nu ligger på bordet är hur ätstörningsvården i Finland ska se ut i framtiden. Den omfattande reformen av social och hälsovårdstjänster träder i kraft nästa år och samtidigt kommer rekommendationerna för ätstörningsvården (Käypä hoito) att uppdateras. Nya diagnoskriterier blir verklighet i och med ibruktagandet av ICD-11.

Som jag skrev förra året så är ätstörningsförbundet en stabil organisation som klarar av utmaningar av olika slag. Nya verksamhetsformer har utvecklats och nu väntar utmaningen att hitta en bra balans i serviceutbudet. Vad ska vi fortsätta erbjuda digitalt och vilka tjänster ska finnas tillgängliga utan skärmar?

Frågor relaterade till utmaningar, serviceutbud och serviceformer kommer säkerligen att debatteras under årets och följande års seminarier och konferenser. Närmast i tur av de större evenemangen står den nordiska ätstörningskonferensen i Oslo i september och sedan våra egna Ätstörningsdagar i januari 2023.

Rasmus Isomaa, ordförande, Ätstörningsförbundet

Sivu | 4

Puheenjohtajan katsaus vuoteen 2021

Vuodesta 2021 ei tullut ihan sellaista, jota monet olisivat toivoneet. Koronapandemia ei hellittänyt odotetulla tavalla, ja rajoituksia jatkettiin edelleen. Syömishäiriöliitto jatkoi osittain toimintaansa etänä, mutta onneksi meillä oli ajoittain myös mahdollisuus tavata toinen toisiamme eri kokoonpanoissa ja pitää ovet avoinna.

Etäkokouksista ja webinaareista on tullut arkipäivää. Tiedon saatavuus ja mahdollisuudet maailmanlaajuiseen yhteistyöhön ovat parantuneet. Koen itse kuitenkin isoa kaipuuta kasvokkain tapahtuviin tapaamisiin kuten ennen pandemiaa oli tapana. Digitaaliset ratkaisut ovat tehokkaita tiedonvaihtoon, mutta tutustuessa ihmisiin niistä puuttuu tietty ulottuvuus.

Puolitoista vuotta sitten kirjoitin blogitekstin, jossa leikin ajatuksella, että syömishäiriötä voitaisiin verrata virukseen. Valitettavasti nykyään monet tutkimukset viittaavat siihen, että pandemia on ollut erittäin haastava syömishäiriöiden näkökulmasta.

Yhä useampi hakee hoitoa syömishäiriöön, ja syömishäiriötä jo sairastavien oireilu on pahentunut. Syömishäiriöt syntyvät usein tilanteista, joihin liittyy suurta epävarmuutta ja joissa maailma tuntuu vaikeasti hahmotettavalta.

Tutkimukset viittaavat vahvasti siihen, että nuoret kokevat tilanteensa erittäin haastavana ja vaikeasti käsiteltävänä tällä hetkellä. Monet ovat kokeneet olonsa ahdistuneiksi ja alakuloisiksi pandemiavuosien aikana. Kuitenkaan paluu normaalimmin toimivaan yhteiskuntaan ei tarjoa automaattisesti ratkaisua tilanteeseen. Jatkossa tuelle ja palveluille on laaja ja monimuotoinen tarve, joihin meidän yhteiskuntamme tulee pystyä vastaamaan.

Syömishäiriökenttää odottavat monet mielenkiintoiset haasteet tulevina vuosina. Suurimpiin kysymyksiin kuuluu se, miltä syömishäiriöiden hoito tulevaisuudessa Suomessa näyttää. Laaja sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistus astuu voimaan. Samaan aikaan aloitetaan myös syömishäiriöiden Käypä Hoito -suositusten päivittäminen. Uudet diagnostiset kriteerit otetaan käyttöön ICD-11 -tautiluokituksen myötä.

Kuten viime vuonna kirjoitin, on Syömishäiriöliitto vakaa organisatio, joka selviää erilaisista haasteista. Uusia toimintamuotoja on kehitetty, ja tällä hetkellä tukipalveluissa haetaan

tasapainoa sen suhteen, mitä palveluita tarjotaan jatkossakin digitaalisesti ja mitä taas ilman tietokoneen näyttöjä.

Haasteista, palvelutarjonnasta ja palvelujen muodosta tullaan keskustelemaan tämän vuoden ja seuraavien vuosien seminaareissa ja konferensseissa. Isoista tapahtumista syömishäiriökentällä on seuraavaksi vuorossa pohjoismainen syömishäiriökonferenssi Oslissa syyskuussa 2022 ja sen jälkeen omat Syömishäiriöpäivämme tammi-helmikuussa 2023.

Rasmus Isomaa, puheenjohtaja, Syömishäiriöliitto

2. Syömishäiriöliitto vuonna 2021

Syömishäiriötä sairastavat ovat olleet kovilla koronapandemian pitkittyessä. Arkirytmien katoaminen, sosiaalisten kontaktien puute sekä hoidon ja kuntoutuksen väheneminen ovat pahentaneet syömishäiriöoireilua. Syömishäiriöistä jo toipuneet ovat raportoineet huolesta liittyen sairauden uusiutumiseen.

Syyskuussa julkaistu THL:n kouluterveyskyselyn mukaan kolmannes kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaisista tytöistä raportoi syömishäiriöoireilusta. Tuoreen THL:n korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointia selvittäneen tutkimuksen mukaan joka kuudennella korkeakouluopiskelijalla oli riski sairastua syömishäiriöön.

Syömishäiriöliiton palvelut ovat pystyneet vastaamaan hyvin lisääntyneeseen oireluun mutta myös vaikuttamaan rakenteisiin, jotka altistavat syömishäiriöoireilulle suomalaisessa yhteiskunnassa.

Syömishäiriöliiton toiminta jatkoi kasvuaan vuonna 2021. Toimintavuoden käynnistivät menestyksekkäät ja ensimmäistä kertaa webinaarina toteutetut Syömishäiriöpäivät tammikuussa 350 osallistujan voimin. Vuoden kohokohtiin kuuluivat myönteiset rahoituspäätökset läheisten tukemiseksi tähtäävälle hankkeelle sekä poikien kehonkuvaa tarkastelevalle RESET-hankkeelle (yhteistyössä Dopinglinkin ja Poikien talon kanssa) sekä molempien hankkeiden käynnistyminen syyskaudella 2021.

Pohjois-Suomen SYLI-keskus teki ensimmäisen kokonaisen toimintavuotensa innovatiivista kehittämis- ja jalkautumistyötä puolen Suomen kattavalla toiminta-alueellaan. Syömishäiriöliiton kaikkien aikojen ensimmäiset some-lähettiläät koulutettiin syksyn aikana, ja lähettiläät toivat uusia, monimuotoisempia ääniä liiton viestinnän tueksi. Aluevaalit näkyivät toiminnassa etenkin loppuvuodesta, jolloin niistä viestittiin aktiivisesti eri medioissa. Koronaepidemia vaikutti edelleen liiton toimintaan, mutta pandemian keskellä pystyttiin toimimaan jo melko lailla rutinoituneesti ja muuttuvat tilanteet ketterästi huomioiden.

Syömishäiriöliitto tarjosi toimintavuoden asiantuntevaa, ymmärrystä lisäävää ja kaikkien saatavilla olevaa tietoa ja tukea syömishäiriöön sairastuneille, eri tavoin syömisellä oireileville ja heidän läheisilleen.

Tietoa ja tukea oli tarjolla valtakunnallisesti sähköisten tukipalveluiden, erilaisten koulutusten sekä viestinnän keinoin. Kolme matalan kynnyksen SYLI-keskusta (Kuopio, Pohjois-Suomi ja Tampere) tarjosi alueellista tukea. Paikallisen tason tukitoiminnasta vastasivat jäsenyhdistykset, joista suurin osa toimi vapaaehtoisvoimin.

Tietoa ja tukea tarjottiin laajalti erilaisten koulutusten ja konsultaatioiden muodossa myös syömishäiriötä hoitaville tai kohtaaville ammattilaisille. Ammattilaisten yhteydenotot lisääntyivät toimintavuoden aikana, ja erityisesti perusterveydenhuollon toimijat ja

riskiryhmien parissa toimivat osallistuivat ammattilaisille suunnattuihin koulutuksiin ja tilaisuuksiin.

Syömishäiriöliitto toimi vahvasti myös syömishäiriöiden ennaltaehkäisyn parissa. Liitto palveli tiedon tuottamisen ja jakamisen kautta henkilöitä, jotka oireilevat tai sairastavat, mutta eivät vielä tiedosta asiaa. Lisäksi tiedon jakaminen terveen keho-, ruoka- ja liikumissuhteen teemoista palvelee koko väestöä.

Vaikuttamistoiminnassa tehtiin työtä erityisesti sen puolesta, että syömishäiriöt tunnistetaan ja oireiluun osataan puuttua terveydenhuollossa oikea-aikaisesti ja asianmukaisesti. Epätyypilliset syömishäiriöt, poikien ja miesten syömishäiriöt sekä syömishäiriöiden ja lihavuuden yhteys puhututtivat ammattilaisia ja asiantuntijoita.

3. Valtakunnallinen tuki

Syömishäiriöliitto ylläpitää valtakunnallisia matalan kynnyksen tukipalveluita, jotta tuen tarpeeseen voidaan vastata myös niillä alueilla, joilla ei ole yhdistysten tai SYLI-keskusten järjestämää toimintaa. Tukipalveluiden tavoitteena on lisätä ymmärrystä syömishäiriöistä, ohjata tarvittaessa avun hakemiseen ja kannustaa ja rohkaista toipumisessa.

Puhelintuki

Tukipuhelin

Tukipuhelin on matalan kynnyksen valtakunnallinen tukipalvelu, josta saa yksilöllistä tukea ja ohjausta erilaisissa syömishäiriöön ja oireiluun liittyvissä asioissa.

Tukipuhelin päivysti joka maanantai klo 9-15 (pl. arkipyhät). Tukipuhelimeen vastasivat liiton työntekijät.

Päivystyspäiviä oli vuoden aikana 49 ja puheluihin vastattiin 264 kertaa (2020: 233 kertaa). Puheluiden määrä nousi 13 prosentilla.

Läheisten luuri

Läheisille suunnattu oma tukipuhelin, Läheisten Luuri, aloitti toimintansa syyskuussa. Läheisten Luurissa saa matalalla kynnyksellä tukea silloin kun huoli läheisestä ihmisestä herää tai oma jaksaminen huolettaa.

Päivystyspäiviä oli syksyn aikana 15 ja puheluihin vastattiin 36 kertaa. Läheisten luuri päivysti joka tiistai klo 12-18.

Chat-tuki

SYLI-chat

SYLI-chat on koulutettujen, vapaaehtoisten vertaistukihenkilöiden ohjaama ryhmämuotoinen vertais-chat. Chat tarjoaa matalan kynnyksen anonyymien yhteydenottokanavan ja mahdollisuuden vertaistukeen asuinpaikasta riippumatta. Chattiä ohjataan aina pareittain ja ohjaajien taustatukena toimii takapäivystäjä liiton työntekijä.

Marras-joulukuussa 2021 kokeiltiin chatin osallistujilta tulleiden palautteiden mukaan nuorille (alle 25-v.) ja aikuisikäisille suunnattuja chattejä. Ohjaajilta ja chat-keskustelijoilta tulleen palautteen mukaan kohdennetut chatit eivät tuoneet merkittävää hyötyä suhteessa panostukseen.

Vuonna 2021 SYLI-chat kokoontui kahdesti viikossa yht. 99 kertaa (2020: 86) ja osallistujia oli 957 (2020: 1010). Ohjaajina toimivia vapaaehtoisia oli 14.

Läheisten chat

Läheisille suunnattu työntekijävetoinen ryhmä-chat aloitti toimintansa Tukinetissä syyskuussa. Chattejä järjestettiin 13 kertaa. Osallistujia oli yhteensä kahdeksan.

Muu verkkotuki

Sekasin gaming –discordissa järjestettiin kahden tunnin mittaisia asiantuntijapäivystyksiä 9 kertaa kevään aikana yhteistyössä Sekasin-kollektiivin kanssa.

Syömishäiriöön sairastuneiden sisaruksille järjestettiin syksyllä neljän kokoontumiskerran verkkoryhmä yhteistyössä Varsinais-Suomen FinFami ry:n Vertaistuki verkossa – hankkeen kanssa. Ryhmässä oli kolme osallistujaa ikähaarukan ollessa 15-29 vuotta.

Yleisöluennot

Kaikille avoin Asiaa syömishäiriöistä -webinaari järjestettiin 20.9. Luennot osallistui 37 henkilöä.

Läheisille järjestettiin seuraavat luennot, jotka myös tallennettiin liiton YouTube-kanavalle:

- Kun yksi sairastuu, monen maailma muuttuu - mitä tapahtuu ihmissuhteissa, kun syömishäiriö astuu mukaan kuvioihin, 11.11., 36 osallistujaa, tallennetta katsottu 32 kertaa. Luento toteutettiin yhteistyössä FinFami Pirkanmaan kanssa.
- Syömishäiriöt & tukiviidakko, 29.11., 17 osallistujaa, tallennetta katsottu 46 kertaa. Luento toteutettiin yhteistyössä Mielenterveyden keskusliiton kanssa.

4. Alueellinen tuki

Alueelliset SYLI-keskukset tarjosivat ammatillisesti ohjattua, syömishäiriöiden erityispiirteet huomioivaa matalan kynnyksen tukea, toimintaa ja koulutusta syömishäiriötä sairastaville, läheisille, sairastumisriskissä oleville, syömishäiriötä kohtaaville ammattilaisille sekä alueen vapaaehtoisille.

Liitolla oli vuonna 2021 kolme SYLI-keskusta, Kuopiossa, Pohjois-Suomessa ja Tampereella. Pohjois-Suomen SYLI-keskuksen toiminta poikkeaa Kuopion ja Tampereen SYLI-keskusten toiminnasta siten, että toimintaa toteutetaan laajasti koko Pohjois-Suomen alueella liikkuvalla työllä sekä etäyhteyksiä hyödyntäen.

SYLI-keskus Kuopio

Kuopion SYLI-keskus toimii Itä-Suomen alueella syömishäiriötyön asiantuntijana, joka täydentää alueella olevia syömishäiriöiden hoito- ja tukimuotoja. SYLI-keskuksen toimitilat sijaitsevat Kuopion keskustassa.

Vuonna 2021 korona vaikutti Kuopion SYLI-keskuksen toimintaan siirtäen ajoittain kahvihetket etäyhteyksin toteutettavaksi. Koronan vuoksi aamuhetket ja lounashetket olivat tauolla tammikuun lopusta 2021 ja palasivat huhtikuussa 2021 taas kalenteriin.

Matalan kynnyksen tuki

Kuopion SYLI-keskus tarjosi matalan kynnyksen tukea sairastaville ja läheisille SYLI-keskuksen tiloissa sekä etäyhteyksien avulla.

Matalan kynnyksen toimintaa toteutettiin kahvihetkien, aamupalahetkien, tuettujen lounashetkien, retkien ja kurssien, läheisten ryhmien ja tutustumiskäyntien muodossa. SYLI-keskuksen järjestämään matalan kynnyksen säännölliseen ryhmätoimintaan osallistui vuoden aikana 27 eri kävijää.

Vuoden 2021 aikana Kuopion SYLI-keskus tarjosi kaikkiaan 163 matalan kynnyksen toimintahetkeä, joissa kohtaamisia kertyi yhteensä 685 kappaletta.

Vapaaehtoisten tukeminen

SYLI-keskus on tukenut ja tehnyt yhteistyötä Itä-Suomen-SYLI ry:n vapaaehtoisten kanssa. Yhdistys on käyttänyt SYLI-keskuksen tiloja korvauksetta vertaisryhmiin ja hallitustyöskentelyyn. Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä.

Vuoden aikana vapaaehtoisille järjestettiin yhteensä 12 eri tilaisuutta, mm. uusien vapaaehtoisten iltojen, virkistystapaamisten ja henkilökohtaisten alkuhaastatteluiden merkeissä. Vapaaehtoinen kokemuspuhja osallistui SYLI-keskuksen mukana eri tilaisuuksiin 8 kertaa. Toiminnan piirissä on ollut 6 vapaaehtoista.

Luennot ja koulutukset

Kuopion SYLI-keskus järjesti tai osallistui luennoitsijana vuoden aikana sote-alan ammattilaisille ja opiskelijoille suunnattuja tilaisuuksia yhteensä 18 kertaa. Vuoden 2021 aikana Kuopion SYLI-keskus tavoitti yhteensä 271 sote-alan ammattilaista ja opiskelijaa.

Sairastumisriskissä oleville ja heidän parissaan työskenteleville järjestettiin vuoden aikana 13 eri tilaisuutta, joihin osallistui 524 kohderyhmään kuuluvaa. Ennaltaehkäisevän työn tavoitteena on asennevaikuttamisen lisäksi lisätä tietoa syömishäiriöistä, mahdollistaa oireilun varhaista tunnistamista, antaa tietoa avun hakemisesta sekä tehdä Syömishäiriöliiton matalan kynnyksen tukimuotoja tunnetuksi. Tilaisuudet olivat mm. messuja, luentoja ja infotilaisuuksia oppilaitoksissa ja järjestökumppaneiden tapahtumissa ja toiminnoissa.

Yhteistyö

SYLI-keskus osallistui aktiivisesti alueella toimiviin verkostoihin ja työryhmiin. Vuoden aikana työntekijät osallistuivat 31 yhteistyö- ja verkostotapaamiseen. Yhteistyötä tehtiin

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin, perusterveydenhuollon sote-alan ammattilaisten, oppilaitosten sekä alueen muiden hankkeiden ja järjestötoimijoiden kanssa.

SYLI-keskus Pohjois-Suomi

Vuosi 2021 oli Pohjois-Suomen SYLI-keskus -hankkeen ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Alkuvuoteen kohdistui vielä tiukkoja koronarajoituksia, mutta keväästä eteenpäin toimintaa toteutettiin myös lähitoteutuksena kävijätyön sekä koulutusten, luentojen ja verkostoitumisen osalta.

Pohjois-Suomen SYLI-keskus toimii Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin alueella syömishäiriötyön asiantuntijana, joka täydentää alueella olevia syömishäiriöiden hoito- ja tukimuotoja.

Vuoden 2021 aikana Pohjois-Suomen SYLI-keskukselle luotiin oma aluetyön rakenne. Aluetyön rakenteen keskiössä on ajatus, että Pohjois-Suomen SYLI-keskuksen toiminta ei perustu fyysiseen paikkaan, vaan se on alueellinen tukirakenne syömishäiriötä sairastaville, läheisille, sairastumisriskissä oleville sekä heidän parissaan toimiville ammattilaisille.

Alueen maantieteellisen laajuuden vuoksi toiminnassa panostettiin vapaaehtoistyön kehittämiseen ja koordinointiin tavoitteena saada pitkällä tähtäimellä alueen suurimpiin kaupunkeihin (Oulu, Rovaniemi, Kajaani) vertaisryhmät sairastaville ja läheisille vapaaehtoisten vetämänä. Myös etätuen kehittäminen oli suuressa roolissa vuoden aikana.

Työn uudeksi, erilliseksi kohderyhmäksi määriteltiin sairastumisriskissä olevat ja heidän parissaan työskentelevät ja ennaltaehkäisevä työ nostettiin näkyvämmiin esiin osana Pohjois-Suomen SYLI-keskuksen perustyötä. Ammattilaisten tarve saada lisätietoa ja -koulutusta syömishäiriöistä nousi vahvasti esiin lukuisina koulutus- ja luentopyyntöinä.

Matalan kynnyksen tuki

Pohjois-Suomen SYLI-keskus tarjosi matalan kynnyksen tukea sairastaville ja läheisille SYLI-keskuksella Oulussa sekä etäyhteyksin. Kasvokkain kokoontuva vertaisryhmä sairastaville aloitti Rovaniemellä huhtikuussa vapaaehtoisten vetämänä.

Matalan kynnyksen toimintaa toteutettiin kahvihetkien, aamupalan, läheisten ryhmän, teemaryhmien, retkien ja tutustumiskäyntien muodossa. Säännöllistä matalan kynnyksen ryhmätoimintaa toteutettiin SYLI-keskuksella ja etäyhteyksin joka toinen viikko. SYLI-keskuksen itse järjestämään matalan kynnyksen säännölliseen ryhmätoimintaan osallistui vuoden aikana 29 eri kävijää.

Kaiken matalan kynnyksen toiminnan kohtaamiskertoja vuoden aikana kertyi yhteensä 309 kertaa ja toimintaan osallistui yhteensä 104 eri henkilöä (sairastavat ja läheiset).

Vapaaehtoisten tukeminen

Pohjois-Suomen SYLI ry lopetti toimintansa yhdistyksen kevään 2021 vuosikokouksessa. Vuoden aikana SYLI-keskus panosti uusien vapaaehtoisten koordinointiin, rekrytointiin ja kouluttamiseen. Vapaaehtoisille järjestettiin vuoden aikana yhteensä 25 eri tilaisuutta, jotka sisälsivät mm. uusien vapaaehtoisten iltoja suurimmilla paikkakunnilla sekä etäyhteyksin, ryhmänohjaus- ja kokemuspuhujakoulutuksia, yksilötapaamisia sekä virkistystä. Vuoden lopussa SYLI-keskuksen koordinoimassa toiminnassa oli mukana 18 vapaaehtoista, joista 15 oli uusia.

Keväällä 2021 käynnistyi Rovaniemellä kerran kuukaudessa kokoontuva sairastavien vertaisryhmä vapaaehtoisten vetämänä. Ryhmä kokoontui vuoden aikana 9 kertaa ja siihen osallistui yhteensä 9 eri kävijää. Vapaaehtoisten toteuttamia kokemuspuheenvuoroja ja ryhmänohjauksia kertyi vuoden aikana yhteensä 36 kertaa.

Luennot ja koulutukset

Pohjois-Suomen SYLI-keskus järjesti tai osallistui luennoitsijana vuoden aikana sote-alan ammattilaisille suunnattuihin koulutuksiin yhteensä 28 kertaa. Ammattilaisten aamukahvitilaisuuksia järjestettiin 7 kertaa eri paikkakunnilla (Oulu, Rovaniemi, Kajaani ja Sotkamo) sekä etäyhteyksin. Vuoden 2021 aikana Pohjois-Suomen SYLI-keskus tavoitti yhteensä 570 sote-alan ammattilaista ja opiskelijaa näissä tilaisuuksissa.

Sairastumisriskissä oleville ja heidän parissaan työskenteleville järjestettiin vuoden aikana 39 eri tilaisuutta, joihin osallistui 1696 kohderyhmään kuuluvaa. Ennaltaehkäisevän työn tavoitteena on asennevaikuttamisen lisäksi lisätä tietoa syömishäiriöistä, mahdollistaa oireilun varhaista tunnistamista, antaa tietoa avun hakemisesta sekä tehdä Syömishäiriöliiton matalan kynnyksen tukimuotoja tunnetuksi. Tilaisuudet olivat mm. luentoja ja infotilaisuuksia kouluissa ja oppilaitoksissa, osallistumisia messuille ja tapahtumiin sekä muiden toimijoiden toteuttamiin ryhmiin (mm. elintapaohjaus, lastensuojelu, nuorisotyö).

Yhteistyö

Pohjois-Suomen SYLI-keskus osallistui aktiivisesti alueella toimiviin verkostoihin sekä hyvinvointialueiden ja tulevaisuuden sote-keskusten valmistelutyöhön kaikilla Pohjois-Suomen alueeseen kuuluvissa maakunnissa (Lappi, Kainuu ja Pohjois-Pohjanmaa).

Vuoden aikana työntekijät osallistuivat 51 yhteistyö- ja verkostotapaamiseen tai työpajaan. Vuoden aikana kehitettiin yhteistyötä alueen kaikkien sairaanhoitopiirien kanssa ja tiivistettiin yhteistyötä muiden sote-järjestöjen ja -toimijoiden kanssa.

Vuoden aikana yhteistyötä kehitettiin etenkin Kainuun suuntaan, josta hankkeen alkaessa ei ollut nimettynä yhtään yhteistyökumppania. Yhteistyötä toteutettiin tiiviisti Kainuun soten kanssa sekä muiden matalan kynnyksen toimintaa tarjoavien tahojen kanssa. Muissa maakunnissa yhteistyötä jatkettiin sairaanhoitopiirien, perusterveydenhuollon sote-alan

ammattilaisten sekä muiden hankkeiden ja järjestötoimijoiden kanssa.

SYLI-keskus Tampere

Tampereen SYLI-keskus toimii Pirkanmaan alueella syömishäiriötyön asiantuntijana, joka täydentää alueella olevia syömishäiriöiden hoito- ja tukimuotoja.

Sivu | 13

Koronarajoitukset ja työntekijävaihdokset koordinaattorin tehtävässä haastoivat jonkin verran pitkäjänteistä kehittämistyötä vuonna 2021. Tampereen SYLI-keskuksella järjestettiin kuitenkin aktiivisesti matalan kynnyksen toimintaa kohderyhmille ja siirryttiin edellisen vuoden kokemuksella joustavasti etäyhteyksin toteutettavaan kohtaamiseen ja tuen antamiseen tilanteen mukaan. Pitkään toiminut SYLI-keskus tunnetaan alueella jo varsin hyvin ja on kysytty yhteistyökumppani eri toimijoille.

Matalan kynnyksen tuki

Tampereen SYLI-keskus tarjosi matalan kynnyksen tukea sairastaville ja läheisille SYLI-keskuksella Tampereen keskustassa sekä etäyhteyksin koronarajoitusten niin vaatiessa. Sisä-Suomen SYLI ry:n vapaaehtoisten ohjaama vertaisryhmä sairastaville ja toipuville kokoontui niin ikään sekä kasvokkain Tampereen SYLI-keskuksen tiloissa että verkossa.

Matalan kynnyksen toimintaa toteutettiin kahvihetkien, teemaryhmien ja -kurssien, retkien ja tutustumiskäyntien muodossa. SYLI-keskuksen matalan kynnyksen toiminnassa järjestettiin yhteensä 118 tapahtumaa vuoden mittaan ja kohtaamiskertoja kertyi 545. Matalan kynnyksen säännölliseen ryhmätoimintaan osallistui vuoden aikana 54 eri kävijää.

Vapaaehtoisten tukeminen

SYLI-keskus teki yhteistyötä Sisä-Suomen SYLI-yhdistyksen kanssa tarjoten heidän vapaaehtoisilleen kokoontumispaikan, virkistystä ja koulutusta sekä työntekijöiden tuen Tampereen SYLI-keskuksella. Vapaaehtoisille järjestettiin vuoden aikana neljä virkistystilaisuutta sekä yksi kokemuspuhujakoulutus. Kaikki SYLI-keskuksen kohderyhmälle järjestämät kurssit ja ryhmätoiminta ovat niin ikään avoimia myös vapaaehtoisille. Vapaaehtoinen kokemuspuhuja osallistui SYLI-keskuksen työntekijöiden mukana eri tilaisuuksiin kahdesti. Toiminnassa oli vuoden mittaan mukana yhteensä 15 vapaaehtoista.

Luennot ja koulutukset

Tampereen SYLI-keskus järjesti tai osallistui luennoitsijana vuoden aikana sote-alan ammattilaisille suunnattuihin koulutuksiin yhteensä seitsemän kertaa. Ammattilaisten aamukahvitilaisuuksia järjestettiin poikkeuksellisesti vain yhden kerran. Muut kokoontumiskerrat peruuntuivat osallistujien vähäisen määrän vuoksi. Vallitseva koronatilanne vaikutti epäilemättä myös ammattilaisten mahdollisuuteen osallistua tilaisuuksiin. Vuoden 2021 aikana Tampereen SYLI-keskus tavoitti yhteensä 135 sote-alan ammattilaista ja opiskelijaa eri koulutus- ja luentotilaisuuksissa.

Sairastumisriskissä oleville ja heidän parissaan työskenteleville järjestettiin vuoden aikana 12 eri tilaisuutta, joihin osallistui 855 kohderyhmään kuuluvaa. Tilaisuudet olivat keskenään

erityyppisiä - muun muassa kaikille avoimia luentoja, tapahtumia, infotilaisuuksia eri ammattiryhmille sekä tietoiskuja eri-ikäisille koululaisille ja opiskelijoille. Tämän ennaltaehkäisevän työn tavoitteena on asennevaikuttamisen lisäksi lisätä tietoa syömishäiriöistä, mahdollistaa oireilun varhaista tunnistamista, antaa tietoa avun hakemisesta sekä tehdä Syömishäiriöliiton matalan kynnyksen tukimuotoja tunnetuksi.

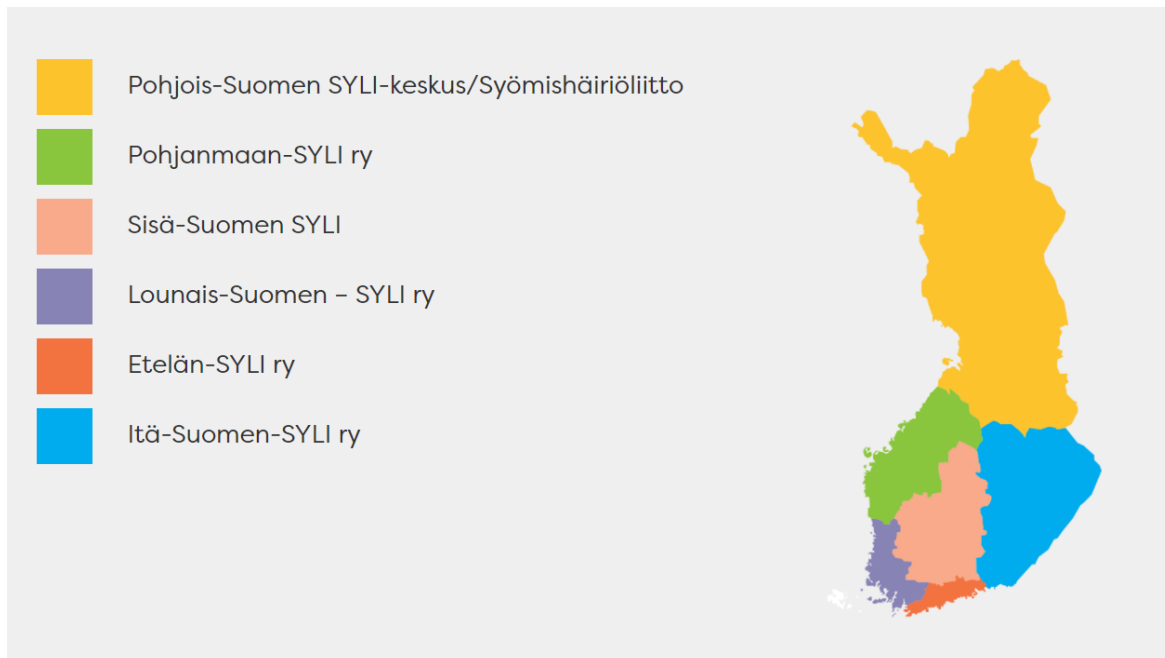
Ennaltaehkäisevää työtä toteutettiin myös yhteistyössä muiden toimijoiden, kuten Mielenterveyden keskusliiton ja Transpolin kanssa. Ennaltaehkäisevän vaikuttamistyön alle lukeutuvat myös SYLI-keskuksella marraskuussa järjestetyt Älä mahdu muottiin -kuvaukset, joihin osallistui yhteensä 60 kuvattavaa.

Yhteistyö

SYLI-keskuksella tehtiin kaikkein tiiviimmin yhteistyötä Tampereen kaupungin, sairaanhoitopiirin ja alueen järjestötoimijoiden kanssa. Yhteistyökumppaneihin lukeutuivat ensisijaisesti syömishäiriötä hoitavat tahot, kaupungin nuorisotyö ja ennaltaehkäisevää mielenterveystyötä toteuttavat kolmannen sektorin organisaatiot. Tampereen SYLI-keskus osallistui Mieli Suomen Mielenterveys ry:n Mieli matkalla-hankkeen ohjausryhmätyöskentelyyn.

5. Jäsenedistykset

Syömishäiriöliiton jäsenedistykset tarjoavat vertaistukea ja toimintaa omilla alueillaan. Toimintamuodot vaihtelevat yhdistyksittäin. Jäsenedistyksiä oli vuonna 2021 viisi.

Viidestä jäsenyhdistyksestä kolme toimi vapaaehtoisvoimin, kahdella oli käytössään työntekijäresurssi (Etelän-SYLI ry, 3 työntekijää, ja Lounais-Suomen – SYLI ry, 2 työntekijää).

Jäsenmäärä yhdistyksittäin 31.12.2021

Sivu | 15

Yhdistyksen nimi	2021	2020	2019
Etelän-SYLI ry	234	223	262
Itä-Suomen-SYLI ry	75	80	65
Lounais-Suomen – SYLI ry	97	101	108
Pohjanmaan-SYLI ry	57	61	68
Pohjois-Suomen SYLI ry	0	58	62
Sisä-Suomen SYLI ry	147	164	159
Jäseniä yhteensä:	610	687	756

Vertaistuki

Vertaistukitoimintaa järjestettiin 13 (2020: 16) paikkakunnalla 114 (2020: 103) vapaaehtoisen voimin seuraavasti:

Sairastuneiden vertaistukiryhmät kokoontuivat lähitapaamisina 123 kertaa (2020: 186) kertaa ja käyntejä niissä oli 349 (2020: 857). Sairastuneiden vertaistukiryhmät kokoontuivat etätapaamisina 138 kertaa (2020: 88) ja osallistujia niissä oli 788 (2020: 369). Yhteensä sairastuneiden vertaistukitoiminnassa oli 261 tapaamiskertaa ja 1137 käyntikertaa.

Läheisten vertaistukiryhmät kokoontuivat lähitapaamisina 49 (2020: 46) kertaa ja niissä käyntejä oli 165 (2020: 142). Läheisten vertaistukiryhmät kokoontuivat etätapaamisina 13 kertaa (2020: 17) ja osallistujia niissä oli 51 (2020: 45). Yhteensä läheisten vertaistukitoiminnassa oli 62 tapaamiskertaa ja 216 käyntikertaa.

Lisäksi osa yhdistyksistä tarjosi yksilö- ja sähköpostivertaistukea, chatteja eri teemoilla, avoimia kahvihetkiä, työpajoja ja webinaareja.

Tuki jäsenyhdistyksille

Tukea vapaaehtoistoimintaan tarjosivat alueellisesti SYLI-keskukset (tuki kuvattu kappaleessa 4) ja valtakunnallisesti vapaaehtoistoiminnan koordinaattori.

Yksilötuki vapaaehtoisille

Syömishäiriöliitto tarjosi yksilötukea eri tehtävissä toimiville vapaaehtoisille. Tuen tarve vaihteli hallinnollisista asioista vertaistuen kohtaamistilanteisiin ja hyvinvointiin vapaaehtoistehtävissä. Tukea tarjottiin eri viestintävälineiden kautta. Vapaaehtoisten yhteydenottoja tuli vuoden aikana yhteensä 46 kpl.

Koulutukset ja ryhmämuotoinen tuki vapaaehtoisille

Kevään 2021 vapaaehtoiskoulutus vuosikokouksen yhteydessä järjestettiin Zoom-etäyhteydellä (20 osallistujaa).

Uutena koulutusmuotona jäsenyhdistysten vapaaehtoisille kehitettiin yhdistyshallinnon webinaarit “Hyvät hallintotapa yhdistyksissä” (kaksi toteutusta, yht. 14 osallistujaa) ja “Näin valmistelet vuosikokouksen” (tallenne ja neljä osallistujaa).

Lisäksi kehitettiin valtakunnallista, ryhmämuotoista tukea etäyhteyksin kokemuspuhujille ja läheisten vertaistukijoille. Läheisten toiminta siirtyi syksyllä 2021 läheisten hankkeen ylläpitämäksi. Läheisten vertaistukijoiden zoom-tapamisia pidettiin kaksi kertaa (osallistujia yht. 10) ja kokemuspuhujien zoom-tapaaminen kaksi kertaa (osallistujia yht. seitsemän).

Uusien vapaaehtoisten ilta järjestettiin syksyllä 2021 yhteistyössä Pohjanmaan-SYLI ry:n kanssa (neljä osallistujaa). Muilla alueilla uusien ilta -perehdytystilaisuuksia järjestivät alueelliset SYLI-keskukset.

Iloa ja innostusta –koulutus järjestettiin korona-ajalle poikkeuksellisesti kasvotusten tapaamisena Turussa. Liki puolet ilmoittautuneista osallistujista ja yksi kouluttaja joutui perumaan osallistumisensa koronatilanteen vuoksi (osallistujia paikan päällä yhdeksän).

Yhteensä vapaaehtoiskoulutuksiin osallistui toimintavuoden aikana 66 hlöä.

Viestintä vapaaehtoisille

Toiminnassa mukana oleville vapaaehtoisille ylläpidettiin Vapaaehtoisten SYLI-tiedotuskanava -nimistä Facebook-ryhmää. Kanavalla oli 106 jäsentä. Kanava toimii avoimena viestintä- ja keskustelupaikkana koskien vapaaehtois- ja yhdistystoimintaa sekä syömishäiriötä ja siihen liittyviä ilmiöitä. Lisäksi toiminnasta ja tilaisuuksista viestittiin sähköpostitse jäsenyhdistysten työntekijöiden, puheenjohtajien ja vertaistukivastaavien avulla.

Jäsenpalvelut

Jäsenyhdistyksille tarjottavat jäsenpalvelut mahdollistivat yhdistyksille resurssien kohdentamisen vertaistukitoimintaan. Yhdistysten hallinnollisten asioiden hoito oli kevyempää keskitetyn jäsenrekisteripalvelun ja keskitetyn jäsenmaksuperinnän myötä useimpien yhdistysten toimiessa vapaaehtoisvoimin.

Vuosittainen jäsenmaksulaskutus tehtiin tammikuussa ja jäsenmaksujen tilitykset suoritettiin yhdistyksille elokuussa ja joulukuussa. Jäsenyhdistyksille (pl. Lounais-Suomen – SYLI ry ja Sisä-Suomen SYLI ry) toimitettiin jäsentilastot hallitusten kokouksiin ja yhdistysten vuosikertomuksia varten. Muutokset yhdistysten jäsentilanteissa ilmoitettiin kuukausittain Mielenterveyden Keskusliitolle.

Yhteydenottoja jäsenpalveluihin liittyen tuli vuoden aikana yhteensä 114 kpl.

6. Valtakunnallinen vapaaehtoistyö

Jäsenyhdistysten ja SYLI-keskusten lisäksi vapaaehtoistoimintaa voi tehdä myös valtakunnallisessa toiminnassa. Syömishäiriöliitossa on kaksi vapaaehtoistoimintaa tarjoavaa tiimiä: SYLI-chatin ohjaajatiimi ja somelähettilästiimi.

SYLI-chatin ohjaajat

SYLI-chatissä ohjaajia oli yhteensä 14. Uusien ohjaajien koulutus järjestettiin alkuvuonna 2021 etäyhteydellä, ja koulutuksen myötä tiimiin saatiin kahdeksan uutta ohjaajaa. Koulutuksen jälkeen uudet ohjaajat haastateltiin vielä puhelimitse. Koulutus järjestettiin ensimmäistä kertaa yhteistyössä kolmen kokeneen SYLI-chat-ohjaajan kanssa, mikä oli onnistunut ratkaisu. Toimintaa ja käytäntöjä on myös kehitetty jatkuvasti ohjaajilta saadun palautteen perusteella.

Chattiä ohjataan pareittain ja ohjaajien tukena ongelmatilanteiden varalta chatissä on aina paikalla Syömishäiriöliiton työntekijä. Chat-ohjaajille järjestetään kuukausittain oma zoom-tapaaminen, jossa keskustellaan ja kouluttaudutaan chateissä esiintyneistä ilmiöistä, pohditaan huoneentaulun kysymyksiä tai käsitellään vapaaehtoisuuteen liittyviä asioita. Vuoden aikana zoom-tapaamisia oli seitsemän, yht. 22 osallistujaa.

Somelähettilästoiminta

Somelähettilästoiminta käynnistettiin syksyllä 2021. Starttikoulutukseen tuli yht. 50 hakemusta, joista koulutukseen otettiin 10. Somelähettiläät jakavat pääasiassa omilla tileillään Syömishäiriöliiton arvojen mukaista materiaalia. Lisäksi he voivat kirjoittaa blogitekstejä Syömishäiriöliiton blogiin.

Loppusyksyn aikana somelähettiläät ideoivat liiton tuella 9 eri kampanjaa/julkaisua. Moni somelähettiläs jakaa omilla tileillään muutenkin Syömishäiriöliiton arvojen mukaista materiaalia. Toiminnan myötä käynnistettiin myös Syömishäiriöliiton oma Tiktok-tiimi sekä -tili, joka sai ensimmäiset videonsa joulun alla.

Somelähettilästoiminnan tueksi ja kehittämiseksi somelähettiläille järjestetään zoom-tapaamisia kuukausittain. Syksyllä 2021 tapaamisia järjestettiin kaksi, yht. yhdeksän osallistujaa. Tämän lisäksi somelähettiläät kokoontuivat pienemmissä tiimeissä esim. Tiktokin ja blogin merkeissä.

Yksilötuki vapaaehtoisille

Syömishäiriöliitto tarjoaa niin omille kuin jäsenyhdistystensä vapaaehtoisille mahdollisuuden yksilötapaamisiin vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin kanssa. Tapaamisissa esim. käsitellään erilaisia kohtaamistilanteita vertaistuesssa, somelähettilästoiminnassa tai muussa vapaaehtoistoiminnassa, tarkastellaan vapaaehtoistojen roolia ja rajoja Syömishäiriöliiton toiminnassa sekä saadaan arvokasta tietoa vapaaehtoistoiminnan ja vapaaehtoisille tarjotun tuen kehittämistä varten. Yksilötapaamisia oli yht. 22.

7. Viestintä

Syömishäiriöliiton valtakunnallista viestintää pidetään tärkeänä tukimuotona ja vaikuttamistyön kanavana. Viestintä on nykyaikaista, rohkeaa ja ihmisläheistä. Viestinnän keinoin tuotetaan ja jaetaan syömishäiriötietoa sekä haastetaan vallitsevaa ruoka-, liikkumis-, keho-, hyvinvointi- ja suorituspuhetta.

Verkkosivut

Syömishäiriöliiton verkkosivut ovat osoitteessa www.syomishairioliitto.fi. Verkkosivuilla oli vuoden 2021 aikana 287 032 sivun katselua (2020: 253 263, nousu 13%) ja 239 451 yksilöityä sivun katselua (2020: 209 502, nousu 14%). Eniten vierailut sivut olivat Tietoa syömishäiriöistä, Tukea ja toimintaa ja Esitteet ja oppaat -sivut.

Sivuille päädyttiin pääsääntöisesti Googlen, suoran linkin tai sosiaalisen median kautta. Mobiililaitteilla sivuja käytti 75%, tietokoneella 24 % ja tabletilla 1%.

Verkkosivuja kehitettiin uusimalla ja laajentamalla sivun suosittu Tietoa syömishäiriöistä – osio. Oman läheisille suunnatun kokonaisuuden rakentaminen kotisivuille aloitettiin loppuvuodesta.

Verkkosivuilla ylläpidettävässä blogissa käsiteltiin ajankohtaisia syömishäiriöteemoja. Vuoden aikana julkaistiin 19 blogitekstiä.

Sosiaalinen media

Syömishäiriöliitto toimi aktiivisesti sosiaalisessa mediassa. Liitolla on omat kanavansa Facebookissa, Instagramissa ja Twitterissä, joissa julkaisuja on tehty ajankohtaisista teemoista 4-5 kertaa viikossa/kanava.

Sosiaalinen media on osa liiton tekemään tuki- ja auttamistyötä. Saatujen palautteiden mukaan Syömishäiriöliiton someviestintä on koettu tärkeäksi osaksi toipumisprosessia. Sosiaalisen median kanavien kautta saadut yksityisviestit ovat tärkeä matalan kynnyksen auttamistyön muoto.

Syömishäiriöliiton suosituimpia postauksia sosiaalisessa mediassa vuodesta toiseen ovat ruoka- ja kehorauhaa edistävät postaukset sekä postaukset, joissa haastetaan vallitsevaa laihdutus-, suoritus- ja kurinalaisuusmyönteistä kulttuuria.

Instagram

Instagramissa liitolla oli 12 728 seuraajaa (2020: 8011). Seuraajien määrä nousi 59 %. Liiton somekanavista Instagram jatkaa selvästi vauhdikkainta kasvuaan. Instagramissa tavoitetaan syömishäiriötä sairastavien, syömishäiriöstä toipuvien ja eri tavoin syömisellä oireilevien lisäksi paljon hyvinvointi- ja liikunta-alan yksityisiä toimijoita sekä nuorten parissa työskenteleviä.

Instagram-livelähetyksiä pidettiin vuoden aikana 11 kpl (2020:20 kpl), joissa katselukertoja oli n. 1200–3900 per live. Instagram-livet ovat helppokäyttöinen ja pidetty tapa käsitellä ajankohtaisia tai muuten syömishäiriökentällä puhuttavia aiheita kuunneltavassa muodossa. Livet tallentuvat myöhemmin katseltavaksi liiton tilille. Tänä vuonna kokeiltiin ensimmäistä kertaa myös viittomakielelle tulkattuja ig-livejä (2 kpl).

Facebook

Facebookissa liitolla oli 6645 tykkääjää (2020: 6098) ja 7250 seuraajaa. Tykkääjien määrä nousi 9 prosenttia.

Vaikka Facebookin tykkääjämäärä on noussut, on Facebookin asema sosiaalisen median kentällä laskusuuntainen, ja se näkyy myös liiton Facebook-tilillä, jossa vuorovaikutus on melko pientä Instagramiin verrattuna.

Twitter

Liitolla oli Twitter-tilillään vuoden lopussa 1197 seuraajaa (2020:1027). Seuraajien määrä nousi 17 %.

Twitterin kautta tavoitettiin asiantuntijoita, päättäjiä, tiedotusvälineitä ja yhteistyökumppaneita. Twitterissä keskusteltiin aktiivisesti vaikuttamistyön näkökulmasta sekä syömishäiriöistä että muista mielenterveyteen ja hyvinvointiin liittyvistä kysymyksistä.

Youtube

Syömishäiriöliiton YouTube-kanava otettiin käyttöön tauon jälkeen. Läheisille suunnatut webinaarit tallennettiin kanavalle myöhemmin katsottavaksi, ja kanavalle vietiin yhteensä kolme tallennetta. Tilaajia oli vuoden lopussa 36 ja tallenteita oli katsottu yhteensä 78 kertaa.

Somelähettiläiden tuottama viestinnän sisältö

Somelähettilästoiminta keskittyy sisällöltään laihdutuskulttuurin kriittiseen tarkasteluun ja omaan kokemukseen syömishäiriöstä ja siihen läheisesti liittyvistä ilmiöistä. Syksyllä 2021 somelähettiläät nostivat esille ja toteuttivat mm. seuraavia teemoja ja kampanjoita:

- #syödäänhaaste
- Kehorauhaa edistävän lasten ja nuorten media
- Joulukalenteri-julkaisusarja, jossa purettiin ja kierrätettiin vaaka.
- Kehorauha-lukuhaaste vuodelle 2022 teemaesittelyt
- Kehosuhde- ja toipumisaiheinen blogiteksti Syömishäiriöliiton blogiin
- Tiktok-tilin perustaminen ja ensimmäiset julkaisut

Viestinnän kampanjat ja muu viestinnän sisältö

Älä laihduta -päivä

Älä laihduta -päivän (6.5.) teema vuonna 2021 oli liikkuminen. Teemaa käsiteltiin siitä näkökulmasta, miten laihdutuskulttuuri vaikuttaa ajatuksiimme liikkumisesta ja siihen,

miten liikumme. Aihetta käsiteltiin viiden päivän pituisena viestinnällisenä kampanjana. Kampanja sai paljon näkyvyyttä ja herätti keskustelua liikunta-alan ammattilaisten keskuudessa.

SYLI-kummin valinta

SYLI-kummi valittiin yleisöäänestyksellä syksyllä 2021. Ehdokkaat valittiin työntekijöiden kesken, ja äänestys oli yleisölle auki kaksi viikkoa. SYLI-kummiksi valittiin sisällöntuottaja, kirjailija ja vaikuttaja Sita Salminen. Ääniä annettiin kaiken kaikkiaan 2047 kpl (2020:655 kpl). SYLI-kummi-Sitan kanssa pidettiin loppuvuodesta palaveria, jossa suunniteltiin tulevia yhteistöitä (mm. ig-liveä).

Dear teachers – syksyn kickstart -kampanja

Syksy käynnistettiin viestinnällisesti varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja opetusalan ammattilaisille suunnatulla, viiden päivän pituisella kampanjalla, jossa haastettiin ko. alojen ammattilaisia pohtimaan käyttämänsä kieltä ja/tai opetussisältöjä syömiseen, liikkumiseen, painoon ja/tai erikokoisiin kehoihin liittyen. Kampanja sai paljon näkyvyyttä, herätti odotetusti monenlaista keskustelua ja poiki paljon jatkoyhteydenottoja.

#syömishäiriöfaktat-julkaisut

Vuoden aikana julkaistiin yhteensä 10 kpl #syömishäiriöfaktat -postausta, joiden tarkoitus on jakaa perustietoa syömishäiriöistä. Keväällä postauksia tehtiin uudistetun Tietoa syömishäiriöstä -esitteen pohjalta, syksyllä postaukset käsittelivät ajankohtaisia aiheita.

Medianäkyvyys ja haastattelut

Liitolla ei ole käytössä sähköistä mediaseurantapalvelua, joten tilastointiin saadaan mukaan vain sellaiset artikkelit ja yhteistyöprojektit, joissa työntekijät ovat olleet mukana. Vuonna 2021 oltiin esillä mm. seuraavissa medioissa:

Lehdet (printti- ja verkkolehdet)

- Haastattelu ET-lehteen ikäihmisten syömishäiriöistä
- Ylen lasten uutiset, haastattelu taustamateriaaliksi liittyen TikTokin laihdutussisältöihin
- Haastattelu nuorten ulkonäköpaineita käsittelevään artikkeliin Kaupunkikanavalle
- Asiantuntijahaastattelu Teemasuomalaiseen (ilmestyy monissa eri lehdissä), samassa julkaisussa Ruokarauhapodin juontaja kokemushaastateltavina
- Yle Akuutin painoindeksisyrjintään liittyvä artikkeli, tausta- ja asiantuntijahaastattelu
- Sosiaalinen media ja syömishäiriöt -haastattelu sosiaalista mediaa käsittelevään kirjaan
- Kehorauhaan liittyvä haastattelu Ylelle
- Älä laihduta -viikon laihdutuskulttuuribingoon liittyvä haastattelu
- Haastattelu Anna.fi:hin aikuisten yleisimmistä syömishäiriöistä
- Haastattelu Hyvä terveys -lehteen aikuisten pitkäaikaisista syömishäiriöistä

- Haastattelu Helsingin sanomien Torsti tietää-palstalle: Onko nykyään enemmän syömishäiriöitä kuin aiemmin?
- Asiantuntijahaastattelu ruokarauhasta MTV Uutiset -verkkosisältöihin
- Asiantuntijahaastattelu Hyvä terveys –lehteen miesten syömishäiriöistä
- Asiantuntijahaastattelu miesten syömishäiriöistä Lännen Median maakuntalehtien terveys-sivuille
- STT:n haastattelu painonvaihtelun ja syömishäiriön yhteydestä
- Haastattelu nuorten kehonkuvan haasteista Villi-lehteen

Videot ja TV

- Kehossa_(Mari Salminen)-tilin tubevideovierailut (2 kpl)
- Haastattelu Emma Karasjoen tubevideolle liittyen laihdutuskulttuuriin
- Ihastukehoosi-tilin ig-livevierailu
- Haastattelu diabulimiasta Ykköstyypit ry:n tubevideolle
- Taustahaastattelut Yle Spotlight – Liian sairas hoitoon –ohjelmaan
- Vierailu IBD ja muut suolistosairaudet ry:n Facebook-livessä aiheena suolistosairaudet ja ruokasuhde
- Haastattelu MTV3 Kymmenen uutisiin uutisiin poikien ja miesten syömishäiriöiden heikosta tunnistamisesta

Blogit, podcastit ja radio

- Sekasin-podcast-haastattelu liittyen ongelmalliseen syömiseen:
- Podcast haastattelu Tiinan terveysmetodit –podcastiin liittyen läskifobiaan
- Menestyvät järjestöt podcast-vierailu: Miten luodaan hyvinvoiva järjestö? Teeman pohjalta myös blogikirjoitus
- Valeäidin vanhempainilta –podcasthaastattelu

Muut

- Äideillä on asiaa –ig-tilillä vieraskynäpostaus + stoorit
- Taustahaastattelu Kirsi Alanivan kehopositiiviseen lastenkirjaan liittyen
- Tietokirjahaastattelu tulevaan kauneutta ja terveyttä käsittelevään tietokirjaan (Terveys ja humpuuki –kirjan kirjoittajalta)
- Taustahaastattelu Yasmina Silén väitöstilaisuuden lektiota varten

Lisäksi liiton puheenjohtaja Rasmus Isomaata on haastateltu useisiin eri julkaisuihin ja foorumeihin, kuten myös kokemustoimijoita, SYLI-keskuksia ja liiton jäsenyhdistyksiä

Esitteet, oppaat ja materiaalit

Syömishäiriöliitto jakaa maksuttomia esitteitä erilaisissa tilaisuuksissa. Esitteitä voi tilata myös postitse. Lisäksi esitteet flyereitä lukuun ottamatta ovat luettavissa sähköisessä muodossa liiton kotisivuilla.

Vuonna 2021 tarjolla olivat seuraavat maksuttomat esitteet ja materiaalit:

- Tietoa syömishäiriöistä
- Sinulle syömishäiriöön sairastuneen läheinen

- Miten siitä painosta sitten pitäisi puhua? – opas vastuulliseen painopuheeseen
- Ätstörning. En sjukdom du kan tillfriskna från.
- För dig som har en närstående med en ätstörning
- Hur borde vi prata om den där vikten? En guide till ansvarsfullt viktprat
- Kohtaamisopas
- Liity jäseneksi – tue syömishäiriötyötä -flyer
- SYLI-keskusten esittelyflyerit

Tietoa syömishäiriöistä -esite uusittiin kokonaan. Lisäksi vuoden aikana tuotettiin Miten siitä painosta sitten pitäisi puhua? -esitteestä ruotsinkielinen Hur borde vi prata om den där vikten -esite Stiftelsen 7:nde Mars Fondenin tuella.

Erilaisissa tilaisuuksissa ja Syömishäiriöliiton toimipisteissä promotuotteina toimivat avainkaulanauhat, #älälaihduta365-rannekkeet, tarrat ja kynät. Opiskelijoille jaossa oli lisäksi haalarimerkkejä.

8. Vaikuttamistoiminta

Syömishäiriöliiton vaikuttamistoiminta on hyvin kohdennettua, jotta resurssit saadaan riittämään mahdollisimman hyvin. Vaikuttamistoimintaa tehtiin perinteisen edunvalvonnan lisäksi myös erilaisissa yhteistyöverkostoissa ja viestintää hyödyntäen.

Liiton vaikuttamistoiminnan työryhmä kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Työryhmä mm. suunnitteli strategian vaikuttamistyö-osuuden arvioinnin ja mittarit, laati liitolle aluevaalitavoitteet, pohjusti Eduskunnan Syömishäiriöt-yhteistyöryhmän toimintaa ja ideoi ammattilaisten syömishäiriöosaamista kartoittavan Käypä Hoito -kyselyn.

Vaikuttamistoiminnan työryhmän muodostivat liiton hallituksen jäsenet Sina Nordman, Ville Siltanen ja Marika Uusi-Ilkainen. Loppuvuodesta työryhmää täydennettiin asiantuntija Katri Mikkilällä ja Pohjois-Suomen koordinaattori Anni Rekilällä. Vaikuttamistoiminnan työryhmän sihteerinä ja esittelijänä toimi toiminnanjohtaja Kirs Broström.

Alueellinen vaikuttaminen

Vuoden 2021 aikana käynnistyi sote-uudistukseen liittyvä valmistelutyö eri hyvinvointialueilla. Alueilla järjestöjen mahdollisuudet osallistua hyvinvointialueiden ja tulevaisuuden sote-keskus -valmisteluun oli huomioitu ja järjestetty eri tavoin.

Alueellista vaikuttamista tehtiin Pohjois-Suomen alueella. Pohjois-Suomessa valmistelu- ja kehittämistyöhön osallistuttiin aktiivisesti kaikissa Pohjois-Suomen alueeseen kuuluvissa maakunnissa (Lappi, Kainuu ja Pohjois-Pohjanmaa) mm. järjestöille kohdennetun verkosto- ja työpajatyöskentelyn muodoissa. Toisilla alueilla valmistelussa keskityttiin pääasiassa järjestöjen ja sote-toimijoiden toimivan yhteistyörakenteen luomiseen kartoittamalla ja kirjaamalla järjestöjen toiveita ja tarpeita, mutta toisilla alueilla päästiin jo

yksityiskohtaisempaan sisältötyöhön, esim. kehittämään mielenterveyspalveluiden hoitopolkuja yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa.

Vaikuttamistyötä tehtiin useissa säännöllisesti kokoontuvissa verkostoissa (mm. eri alueiden elämäkaariverkostot, mielenterveys- ja päihdeverkostot, vapaaehtoistoiminnan verkostot) nostamalla esiin syömishäiriöteemaa sekä suunnittelemalla, ideoimalla ja kehittämällä toimintaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa sekä jakamalla tietoa liiton toiminnasta.

Alueellista vaikuttamistyötä tehtiin myös tarjoamalla säännöllisesti juttuaiheita syömishäiriöistä alueiden eri medioille nostamalla esiin syömishäiriöiden moninaisuutta sekä tunnistamisen ja avun saamisen haasteita eri näkökulmista. Osaan lehtijutuista saatiin myös kokemuspuhujan ääni kuuluviin haastattelun muodossa.

Aluevaalit

Syömishäiriöliiton aluevaalitavoitteet kaikkien aikojen ensimmäisissä aluevaaleissa (tammikuu 2022) olivat:

- Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten syömishäiriöosaamista on vahvistettava hyvinvointialueilla henkilöstökoulutusten avulla.
- Syömishäiriötä sairastavan koko perheelle on taattava riittävä tuki psykososiaalisen hoidon muodossa.
- Sote-järjestöjen palvelut tulee integroida osaksi sosiaali- ja terveyskeskusten palvelutarjontaa.

Aluevaalitavoitteista viestittiin loppuvuodesta sekä sosiaalisessa mediassa että suoraan puolueille. Tavoitteet näkyivät myös kannanottoina alueellisissa sanomalehdissä.

Kannanotot ja mielipidekirjoitukset

Syömishäiriöliitto laati toimintavuoden aikana seuraavat kannanotot:

- 10.5. Eduskunnan syömishäiriöt -yhteistyöryhmä: Perusterveydenhuollon syömishäiriöosaamista tulee vahvistaa (<https://syomishairioliitto.fi/ajankohtaista/eduskunnan-syomishairiot-yhteistyoryhma-perusterveydenhuollon-syomishairioosaamista-tulee-vahvistaa>)
- HS 25.9.2021: Syömisen oireilu on yleisempää kuin luvut kertovat - Syömishäiriöön sairastunut on todennäköisemmin lihava kuin laiha (<https://www.hs.fi/mielipide/art-2000008285267.html>)
- Aamulehti 30.10: Kehorauha on jokaisen oikeus – myönteisyys on yhteydessä hyvinvointitekoihin (<https://www.aamulehti.fi/lukijalta/art-2000008367822.html>)

- HS 9.11.2021: Syömishäiriöön tarvitaan aina apua – Pitkittyessään syömishäiriö aiheuttaa usein työkyvyttömyyttä (<https://www.hs.fi/mielipide/art-2000008385396.html>)
- Kaleva 20.12.2021: Tulevien hyvinvointialueiden on reagoitava lisääntyvään syömishäiriöoireiluun (<https://www.kaleva.fi/tulevien-hyvinvointialueiden-on-reagoitava-lisaant/4196725>)
- Aamulehti 20.12.2021: Vain kolmannes syömis-häiriöistä tunnistetaan terveydenhuollossa – suurin osa jää hoidotta (<https://www.aamulehti.fi/lukijalta/art-2000008483612.html>)
- Savon Sanomat 23.12. Syömishäiriötä sairastavien tilanne heikentynyt Kuopiossakin (<https://www.savonsanomat.fi/paakirjoitus-mielipide/4416183>)
- Lapin Kansa 28.12. Hyvinvointialueiden reagoitava syömishäiriöoireiluun (<https://www.lapinkansa.fi/hyvinvointialueiden-reagoitava-syomishairiooireilu/4215700>)

Lisäksi Lastensuojelun Keskusliiton, Mielenterveyspoolin, Naisjärjestöjen Keskusliiton ja Sosten kautta tehtiin useita eri yhteiskannanottoja erilaisiin teemoihin liittyen.

Eduskuntatyö

Yhteistyötä kansanedustajien ja eduskuntapuoluiden kanssa tehtiin pääsääntöisesti Eduskunnan Syömishäiriöt-yhteistyöryhmän kanssa.

Yhteistyöryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Kokouksissa käsiteltiin mm. koronan vaikutusta syömishäiriöihin, syömishäiriöiden tunnistamista ja hoitoa perusterveydenhuollossa sekä ravitsemusterapian roolia syömishäiriöiden hoidossa ja kuntoutuksessa.

Lisäksi ryhmä järjesti 16.11. asiantuntijoille suunnatun Syömishäiriöiden hoidon haasteet ja mahdollisuudet perusterveydenhuollossa -webinaarin (53 osallistujaa).

Eduskunnan syömishäiriöt -yhteistyöryhmän puheenjohtajana Kokoomuksen kansanedustaja, lääketieteen tohtori Mia Laiho. Yhteistyöryhmän varapuheenjohtaja toimii Mikko Savola (kesk). Ryhmän sihteerinä ja esittelijänä toimi toiminnanjohtaja Kirsi Broström.

Yhteistyöryhmän muina jäseninä toimivat:

- kansanedustaja Saara-Sofia Sirén (kok)
- kansanedustaja Inka Hopsu (vihr.)
- kansanedustaja Sofia Virta (vihr.)
- kansanedustaja Päivi Räsänen (kd.)

- kansanedustaja Sari Tanus (kd.)
- sivistys- ja sosiaalipolitiikan asiantuntija Terhi Peltokorpi (kesk.)
- eduskunta-avustaja Jessica Sonko (kok.)
- Syömishäiriöliiton hallituksen jäsen Sina Nordman

Työryhmän kokousten ulkopuolella tavattiin kansanedustaja Saara-Sofia Sirén, jonka kanssa keskusteltiin hoidon ja kuntoutuksen haasteista ja kehittämiskohteista.

Lausunnot

Syömishäiriöliitto lausui sote-uudistuksesta.

Valtakunnallinen yhteistyö ja sidosryhmät

Liitto on SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n, Hyvinvointiala HALI ry:n, Opintokeskus Siviksen, Lastensuojelun Keskusliiton, Naisjärjestöjen keskusliiton ja Kansalaisareenan jäsen.

Vuoden aikana tehtiin säännöllistä yhteistyötä seuraavien tahojen kanssa:

- A-klinikkasäätiö/Dopinglinkki ja Helsingin Poikien talo
 - o Poikien kehonkuvan tukemiseen tähtäävän RESET-hankkeen suunnittelu ja toteutus
- HUS ja Terve Paino
 - o Yhteistyö liittyen vastuulliseen painopuheeseen ja ylipainoteemasta viestimiseen.
 - o Yhteisen Miten puhua painosta -webinaari terveydenhuollon ja hyvinvointialan ammattilaisille järjestäminen
- Jyväskylän yliopisto ja Sydänliitto
 - o Suomen Sydänliiton ja Jyväskylän yliopiston konsortio yhteistyökumppaninaan Syömishäiriöliitto on käynnistänyt ensimmäisen valtioneuvoston rahoittaman tutkimus- ja selvityshankkeen lihavuuden stigman vähentämiseksi.
- Mielenterveyspooli
 - o kokouksiin osallistuminen, aktiivinen yhteinen vaikuttaminen ja syömishäiriöteeman esilletuominen
- Naisjärjestöjen keskusliitto
 - o Naiset ihmisoikeuksien puolesta -tilaisuudessa puheenvuoro teemasta Mielenterveys ja sukupuolten tasa-arvo, 54 osallistujaa
 - o naisjärjestöjohtajien verkostoon osallistuminen

- SOSTE ry
 - o kuntoutusverkosto Kuven toimintaan osallistuminen
 - o toiminnanjohtajaverkostoon osallistuminen
 - o terveyden edistämisen verkoston toimintaan osallistuminen,
 - o kansalaistoiminnan johtamisen verkostoon osallistuminen
- Suomalainen lääkäriseura Duodecim
 - o Potilaa mukaan -hankkeen ohjausryhmään ja hanketyöskentelyyn osallistuminen. Hankkeessa kehitetään toimintatapoja, joilla potilaita saataisiin paremmin kuultua Käypä Hoito -suositusten laatimisessa.
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL
 - o lihavuuden ehkäisyn asiantuntijaryhmän jäsenenä toimiminen
- Toiminnalliset riippuvuudet -verkosto
 - o Toiminnallisten riippuvuuksien verkosto (ToRi) on ammattilaisverkosto, jonka tarkoituksena on jakaa tietoa ja lisätä ymmärrystä erilaisista toiminnallisista riippuvuuksista.
 - o Verkoston tapaamisia 2 kpl, joista toisessa esitys syömishäiriöistä riippuvuuden näkökulmasta

Näiden lisäksi yhteistyötä tehtiin lukuisten eri tahojen kanssa (mm. Finlands Svenska Idrott, Oslon yliopisto/Fakultet for teknologi, kunst og design, Novo Nordisk, Suomen Akatemian strategisen tutkimuksen neuvosto, , Syömishäiriökeskus/Oman elämänsä urheilija -hanke, , Tukinet, Verkkovertaistuen kehittäjät -verkosto).

Messut ja tapahtumat

Koronan vuoksi ei järjestetty messuja eikä isompia valtakunnallisia tapahtumia.

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismaisten syömishäiriöyhdistysten yhteenliittymä NORSED (Nordic Countries without Eating Disorders) ei kokoontunut toimintavuoden aikana koronasta johtuen.

9. Ammattilaisten kouluttaminen

Ammattilaisille suunnattuja koulutuspyyntöjä alkoi vuonna 2021 tulla taas totutumpaan tapaan vuoden 2020 hiljaisemman kauden jälkeen. Monet koulutukset toteutettiin webinaareina/etätyökaluilla. Syömishäiriöteemaisten koulutusten lisäksi pyyntöjä tuli paljon vastuulliseen painopuheeseen liittyvistä teemoista.

Valtakunnalliset ammattilaisille tilauksesta tai yhteistyössä järjestetyt koulutukset vuonna 2021 (alueelliset koulutukset kappaleessa 4):

- Syömishäiriö kokemuksena –luento kokemuspuhujan kanssa ravitsemustieteen opiskelijoille, 20 osallistujaa
- Syömishäiriöt ja seksuaalisuus -koulutus seksuoliterapeuteille ja- neuvajille, 13 osallistujaa
- Novo Nordiskin tilauskoulutus diabeteshoitajille aiheesta diabetes ja syömishäiriöt, 60 osallistujaa
- YTHS:n klinisen palvelun työntekijöille koulutus syömishäiriöistä, 130 osallistujaa
- Mielenterveyden keskusliiton ja Tampereen transpolin kanssa yhteistyössä järjestetty syömishäiriöt ja transsukupuolisuus –koulutus, 200 osallistujaa
- Miten puhua painosta –webinaari yhteistyössä Terve Paino ry:n ja HUS:n kanssa, 193 osallistujaa
- Koulutus syömishäiriöistä toiminnallisten riippuvuuksien verkoston jäsenille, 25 osallistujaa
- Tilauskoulutus Hämeenlinnan etsivälle nuorisotyölle syömisen häiriintymisestä ja siitä, miten sitä voisi ennaltaehkäistä, 30 osallistujaa
- Koulutukset Eksoten työntekijöille ja Tampereen kesäyliopiston tarjoamana yhteistyössä LivingSkillsin kautta: Muutosmotivaatio syömishäiriön eri vaiheissa, yhteensä 73 osallistujaa. Molemmissa koulutuksissa mukana kokemuspuhujaosuus.
- Painosensitiivisyys lääkärin työssä –koulutus FIMSIC:n kautta lääketieteen opiskelijoille valtakunnallisesti, 104 osallistujaa
- Hyvä päivä -hankkeen järjestämä Pullaa, porkkanaa ja kehorauhaa –koulutus nuorisotyöntekijöille, 20 osallistujaa
- Miten siitä painosta sitten pitäisi puhua –koulutus Skooppi ry:n syyskoulutuksessa, 70 osallistujaa
- Liikunnan ohjaaminen lihavalle potilaalle -luento osana Novo Nordiskin järjestämää HoitajaAkademia-koulutusta, 125 osallistujaa
- Valtakunnalliset ravitsemuspäivät, puheenvuoro syömishäiriösensitiivisyydestä, 249 osallistujaa
- Syömishäiriö perheessä -luento Sairaalaopetuspäivillä, 300 osallistujaa
- Lihavuuden stigma -testityöpaja sekä työpajat liikunta-alan ammattilaisille ja PPSHP:n ammattilaisille, yhteensä 42 osallistujaa

Lisäksi järjestettiin Älä laihduta -päivän jälkipuinteina Liikunta ja laihdutuskulttuuri –webinaari, jossa osallistujia oli 435.

Osallistujia koulutuksissa yhteensä n. 2000 hlöä (2020: 300 hlöä).

Syömishäiriöpäivät

Syömishäiriöpäivät järjestettiin tammikuussa onnistuneesti 2021 webinaarina. Syömishäiriöpäivillä oli ennätysyleisö 350 osallistujaa. Syömishäiriöpäivien ohjelmassa käsiteltiin ajankohtaisia ja syömishäiriökentällä puhuttavia aiheita seksuaalisuudesta ja häpeästä syömishäiriötä tekevien ammattilaisten asenteisiin.

RESET-hanke

Syömishäiriöliiton asiantuntijan työpanoksesta 50 % on osoitettu RESET-hankkeelle syyskuusta 2021 alkaen. RESET-hanke päättyy kesällä 2023. RESET-hanke on suunnattu 13-18-vuotiaille pojille ja heitä työssään kohtaaville ammattilaisille. Hankkeen tavoitteena on tarjota ammattilaisille osaamista, uskallusta ja työkaluja poikien kehosuhdeteemojen käsittelyyn sekä hankkeeseen osallistuville pojille keinoja ja uskallusta käsitellä kehosuhdeteemoja.

Hankkeen ensimmäisen syksyn aikana on tuotettu RESET-keskustelumallin ohjaajan opas ja kaksi pilottityöpajaa, jossa keskustelumallia on testattu. RESET-keskustelumalli on luvalla kopioitu Australiassa toimivan Butterfly foundationin tuottamasta materiaalista. Syksyn aikana julkaistiin hankkeen sosiaalisen median kanavat, joihin on tuotettu teemaan liittyvää materiaalia.

10. Kehittämistyö

Käynnissä oleva hankkeet ja niiden toiminta on esitelty leipätekstissä läpi toimintakertomuksen.

Strategia vuosille 2021-2023

Syömishäiriöliiton strategia vuosille 2021-2023 hyväksyttiin huhtikuussa liiton vuosikokouksessa. Strategiaa jalkautettiin liiton työntekijöille toimintavuoden aikana erillisissä keskustelutilaisuuksissa.

Hankesuunnittelu

Tammikuun ylimääräisessä STEA-hankehaussa jätettiin sisälle syömishäiriötä sairastavien läheisten tukemiseksi suunnattu hankehakemus. Hankkeelle myönnettiin rahoitus kolmeksi vuodeksi, ja kaksi hanketyöntekijää aloitti työssään kesä-syyskuun aikana.

11. Henkilöstö

Valtakunnallinen työ

- toiminnanjohtaja Kirsi Broström,
- järjestösihteeri Pia Ilo
- vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Ritva Näräkkä
- asiantuntija Katri Mikkilä (50% valtakunnallinen asiantuntijatyö, 50% RESET-hanke 1.9.2021 alkaen)
- viestintäkoordinaattori Karoliina Hollmén (09-12/2021)
- läheistyyntekijä Terhi Kanerva (06/2021 >)
- läheistyyntekijä Mirva Korpela (08/2021 >)

Alueellinen työ:

Itä-Suomi/Kuopion SYLI-keskus

- koordinaattori Jari Kortsalo (01-05/2021), koordinaattori Anna Penttilä 05-12/2021)
- toiminnanohjaajana Jonna Rautavirta

Pohjois-Suomi/Pohjois-Suomen SYLI-keskus

- koordinaattori Anni Rekilä
- toiminnanohjaaja Iiris Pitkälä

Sisä-Suomi/Tampereen SYLI-keskus

- koordinaattori Terhi Kanerva (01-05/2021), koordinaattori Kirsti Sippel (05-12/2021)
- toiminnanohjaaja Tuija Luhtala

Työhyvinvointi

Toiminnanjohtaja toimii kaikkien työntekijöiden esihenkilönä. Liiton henkilöstöhallintoa ja työhyvinvointia on kehitetty aktiivisesti. Kerätyn datan mukaan työhyvinvointi liitossa on korkeaa ja johtaminen toimii.

Työhyvinvointia ja työsuojelua kehittävä työhyvinvoinnin työryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.

Uusien työntekijöiden perehdytystä kehitettiin laatimalla erillinen perehdytysuunnitelma sekä ottamalla käyttöön mentorointi kokeneemman työntekijän johdolla.

Syksyllä toteutettiin erillinen työhyvinvointikysely, jonka tulokset käsitellään alkuvuodesta 2022. Työhyvinvointiteema oli muutenkin aktiivisesti pinnalla syyskaudella, jolloin työskenneltiin viikoittain vaihtuvan työhyvinvointiteeman äärellä.

Henkilöstöjohtamista on toimintavuoden aikana haastanut uusien työntekijöiden lukumäärä. Henkilöjohtamiseen on panostettu erityisen paljon aikaresursseja.

Työntekijöiden kanssa käytiin kehityskeskustelut kerran vuodessa. Kehityskeskustelun yhteydessä työntekijät tekivät myös esihenkilötyön arvioinnin.

Työntekijöiden hyvinvointiin panostettiin henkilöjohtamisen lisäksi tarjoama kulttuuri- ja liikuntasaldoa 200 eurolla/työntekijä/vuosi.

12. Hallinto

Syömishäiriöliiton ylin päättävä elin on kerran vuodessa kokoontuva vuosikokous. Vuosikokous pidettiin Turussa hybridikokouksena 25.4. Liiton toiminnasta vastaa vuosikokouksessa valittu hallitus.

Liiton puheenjohtajana toimi kehityspsykologian dosentti, Fredrika-klinikan toiminnanjohtaja Rasmus Isomaa. Hallituksen järjestäytymiskokouksessa varapuheenjohtajaksi valittiin liikunnanohjaaja AMK Marika Uusi-Ilkainen.

Syömishäiriöliitto-SYLI ry:n hallitus 2021

Varsinaiset jäsenet:

Aaltonen Pihla

Mikkola Sirkku

Nyberg Reita

Siltanen Ville

Soini Eija

Uusi-Ilkainen Marika (varapj)

Varajäsenet:

Nordman Sina

Noutia Jasmine

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kuusi kertaa.

13. Talous

Syömishäiriöliiton taloudellinen tilanne vuonna 2021 oli hyvä ja vakaa. Koronaepidemiasta johtuen STEA-avustuksia säästyivät kaikilla avustuskohteilla.

Tuotot

STEA-avustukset

Vuonna 2021 STEA myönsi liitolle 259 500 € yleisavustuksen perusjärjestötyöhön.

Kuopion SYLI-keskus toimi kohdennetulla toiminta-avustuksella (135 000 €) kuten myös Tampereen SYLI-keskus (140 000 €).

Pohjois-Suomen SYLI -keskus toimi hankeavustuksella (158 000 €) kuten myös syömishäiriöitä sairastavien läheisille suunnattu hanke, jonka toiminta käynnistyi syyskaudella (89 000 €). Läheisten hankkeen ohjeellinen avustussumma vuodelle 2022 on 132 500 € ja vuodelle 2023 130 500 €.

Poikien kehonkuvan tukemiseksi kohdistuvalla RESET-yhteistyöhankkeelle myönnettiin avustusta vuosiksi 2021-2023. Hanketta hallinnoin A-klinikkasäätiön Dopinglinkki. Syömishäiriöliitto ja Helsingin Poikien Talo ovat hankkeessa mukana yhteistyökumppaneina, joille A-klinikkasäätiö delegoi avustusta. Syömishäiriöliitolle delegoitu avustus käytetään asiantuntijan 50% palkkakuluihin, ja asiantuntijan työpanos on 50% työajalla käytössä RESET-hankkeelle 1.9.2021-31.7.2023. Syömishäiriöliiton osuus

hankeavustuksesta vuonna 2021 oli 11 986 €. Ohjeellinen avustussumma vuodelle 2022 on 24 364 € ja 14 400 € vuodelle 2023.

STEA-avustusten yhteenlaskettu summa vuonna 2021 oli 793 486 € (2020: 660 500 €).

Muut avustukset

Turun kaupungin toiminta-avustusta saatiin 2000 € (2020: 2300 €).

Opintokeskus Sivikseltä saatiin avustusta koulutustilaisuuksien järjestämiseen yhteensä 1225 € (2020: 1696 €).

Muita avustuksia ei haettu.

Toimintaa rahoitetaan myös jäsenjärjestöiltä saatavista jäsenmaksuosuuksista (7 euroa/jäsenmaksun maksanut jäsen), joiden tuotto oli 5149 € (2020: 4827 €).

Luento- ja koulutustoiminnan tuotto oli 2757 € (2020: 571 €).

Painotuotteiden myynnin (Kohtaamisopas) tuotto oli 558 € (2020: 1367 €). Syyskaudella Kohtaamisopas muutettiin maksuttomaksi tuotteeksi sisällön ollessa jo hieman vanhentunut.

Lahjoituksia saatiin 19 288 € (2020: 1653 €). Lahjoittamisen kautta tapahtuvaan varainhankintaan panostettiin toimintavuoden aikana.

Syömishäiriöliitto kutsuttiin mukaan Lahjoittamo-verkkopalveluun. Lahjoittamo on uusi, yleishyödyllisen Goodwill ry:n ylläpitämä ja STEA:n rahoittama palvelu, jossa pienten ja keskikokoisten sote-järjestöjen on mahdollista järjestää erilaisia varainhankintakampanjoita ja ylläpitää lahjoituskohteita. Lahjoittamon toiminta käynnistyi keväällä 2021.

Syömishäiriöliitto otti elokuussa käyttöön MobilePay-maksu/lahjoittamismahdollisuuden, josta on muodostunut helppo ja kohderyhmälle hyvin sopiva tapa lahjoittaa.

Kulut

Liiton henkilöstökulut olivat 505 872€ (2020 :455 056 €). Muut varsinaisen toiminnan kulut olivat 203 848 euroa (2020: 159 646 euroa).